

ZIARUL TUTUROR MINDENKI LAPJA

COMERȚUL MIC - K I S K I E R E S K E D E L E M - K L E I N H A N D E L

Redacția și administrația: Szerk. es kiadóhivatal:
WOJTIKZKY TIBOR
- CLUJ STRADA LIVEZII No. 4 |

Editor și redactor responsabil:
MOLDOVAN TIBERIU

Abonament pe un an 1000 l Előfizetés egy évre 1000 let

CUVINTE REGALE:

Guvernul este silit să ceară țării noiul jertfe reclamate de nevoile înzestrării armatei, încredințat că ele vor fi acceptate cu aceeași patetică înțelegere cu care au fost acceptate toate jertfele făcute până azi pentru apărarea păcii și pentru apărarea patrimoniului național.

Sumner Welles békeanyaga nem reménytelen. Uj európai alkotmány alapján készül a béketervezet.

(Róma) A Reuter iroda jelentése szerint Sumner Welles utban van Washington felé. Az államtitkár összefoglaló jelentését a hajón dolgozza fel. Roosevelt elnök ezen jelentés alapján teszi meg béfehívását. Az olasz sajtó mérlegelése szerint Sumner Welles körütekintő munkát végzett. „Roosevelt elnök olyan anyag-

got foglalkoztatni, amely békeakcióját nem teszi reménytelenné”. Németország még ma is a müncheni egyezmény alapján áll életre biztossádnak hangoztatása mellett. Ezalatt a gyarmatok visszaadását és keleteuropát érdekeinek elismerését érti. Nem gondol Lengyelország és Csehország elnyomására. Anglia és

Franciaország hajlandók új gazdasági elrendezésre de csak egy új európai alkotmány keretében, amelynek tiszteletben tartására európai védelmi hadsereget és megfelelő heteken döntő bizottságot szerveznek. Az új nemzetközi alkotmányt nem csak a 3 ik birodalomnak, hanem a szovjetek is el kellene ismerni.

Mussolini és Hitler találkozója világtörténelmi esemény. Döntő megállapodás jött létre a háború és béke kérdésében. Német - olasz - orosz antant alakul a békekísérletek meggyőzésére esetén.

[London] A Star című lap részletesen foglalkozik Hitler kancellár és Mussolini biennet-hágói találkozásával és azt világtörténelmi jelentőségű események tartja. Döntő jelentőségű megállapodás jött létre a

két államférfi között a háború és béke kérdésében.

Leszögezték a végleges német álláspontot, amelyet Mussolini közöl Sumner Welles amerikai államtitkárral.

Abban az esetben, ha a béke-

kísérletek kudarcot vallanak, Ribentrop német külügyminiszter Moszkvába utazik az új antant létrehozása egy német - orosz - orosz véd és dac szövetség megerősítése érdekében.

Husvétü ördögök.

A megváltás ünnepén diadalmas érzéssel diadalmozunk Isten és Krisztust, az ő nagy fiát, aki feláldozta magát a szenvedések mélységéből, hogy általa ujjaszülessék az emberiség lelke és hogy a megcsufolt, ezerszer megkínzott ember eljusson a boldogság világába.

Közel kétezer éve tart ez a husvétü ünnep. Mindenki átszellemül, szeret, reménykedik. Mindenki meghódol Isten akarata előtt és égi szózatot védekezik a démonok ellen, amelyek jámbor lelkét még ebben a szent órában is kísértik. — Igazán szép, hogy eljutottunk idáig, mert ilyenkor legalább szétnézünk ataposan magunkban és megtaláljuk azokat a szentségtörő szenvedélyeket, amelyek szétmarcangolják a Krisztusi hit harmóniáját. — Ebben a rácszmélésben a husvétü angyalok elvesztik jelentőségüket és utunkra screglenek a husvétü ördögök, akik megsemmisüléssel fenyegetik a keresztény világot.

Az ördögök hatalmasabbak, mint Krisztus. Az ördögök még a husvét szimbólumát is kisajátították maguknak. Csak egy mód van, hogy keresztényi módon ünnepelhessünk, ha imánkat harel imákká formáljuk át, ha Krisztus korbácsával védekezünk az ördögök ellen, akik álarokban megjelentek közöttünk és ünnepeztetik magukat.

Még lehetünk a husvétü feltámadásban, de ez a hit csak akkor lesz igazán keresztényi hit, ha nem bomlik fel az áhitat mámorában, hanem legyőzve a lelki barbárokat új műveltséggel ruhazza fel az emberiséget. (7)

MINDENKI mindenkről

Szabadkai Miklós 35 éves színesszjubileumát üneplte Vásárhely magyar társadalma. A magyar közélet színe java tomboló lelkesedéssel köszöntötte a nagy művészt. Az ünnepségből az Obsitos előadása során bőven jött kollégáinak is, különösen Ūrmössy Magdának, Wojticzky Elvirának, Gerő B nek, Jeneynek.

A kisebbégi újságtrók Együttelének művész estélyei ma már legendáskirák az egész országban. Ezt a kitűnő elismerést a jó művészi program eredményezi. Az elmúlt héten Katona Böske és Ūrmössy Magda énekszámai, e héten Zöld Jánosé és Moldován Melinda opera áriái hozták elragadtatásba a közönséget. Városunk színházi publikuma nincs hozzászokva ilyen teljesítményekhez.

Dr. Schnábel Edé, Kolozsvár egyik leghíresebb legkedveltebb belgyógyásza a „Munkás Athenaeum” felkérésére a napokban a sportorvosi vonatkozásairól tart előadást az Athenaeum előadótermében.

Schnábel dr. előadásait óriási érdeklődéssel kíséri Kolozsvár társadalma nemzetiségre való tekintet nélkül. Az elmúlt héten az epebetegségekről tartott népszerű előadásának tanulságai örökre feledhetetlenek maradnak nagyszámu hallgatójának lelkében.

„A Dalol a Volga”, Jenei János és Schreiber Alajos revü-operettje közel félszázados jubileuma után országos turnéra indul. Közvetlenül húsvét után Váradon, majd Nagybányán, Nagykárolyban, Salmáron, Szébenben, Aradon, Temesváron, később Kolozsváron fogják a briliáns darabot bemutatni. A Szabadkai társulat kiváló együttese ez alkalommal más operettekben is bemutatkozik.

O mare învătătoră

Undeva în Miazănoapte.

Jumătate de an, e aproape noapte. Abia apueă să inverzească pe câmp, frunzele să se desfacă pe copaci și o sămănătură săracă să se înfiripeze. Aeolo nu atârna crăcile pline de fructe și zama dulce a strugurelui nu iese din adâncurile pământului.

Pădure, nepătrunsă pădure, și lacuri în care se răsfrânge corul rare ori luminos al acelor locuri care nu par făcute pentru viața omului.

Asupra lor s'a întins o lăcomie care nu se satură, stând cu gura deschisă către toate neamurile vecine.

Și acei oameni puțini, de zecé ori mai puțini, stau de două trei luni drepti înaintea primejdiei. Ni mai trebuie o altă învătătură?

N. IORGA.

Teleki magyar miniszterelnök sürgeti Mussolini intervencióját a német nyomás enyhítése érdekében.

[Roma] A Stefani jelentése szerint Teleki grof magyar miniszterelnök a husvéti ünnepeket Rómában tölti. Ez alkalommal meglátogatja a Ducet

és kéri fogja intervencióját a német kormánytól a Magyarországra gyakorolt gazdasági nyomás enyhítése érdekében.

Tataroscu miniszterelnök rádióbeszédének hatása Párisban és Londonban

Paris. Tataroscu miniszterelnök rádióbeszédével foglalkozik a francia sajtó és nagy elismeréssel írják a miniszterelnök tárgyilagos, komoly kijelentéseiről.

Románia Délkelet — Europa

kapujában, mint a béke erődítménye sziklaszilárdan áll. A francia nemzet örömmel, sőt büszkén látja a testvér-ország békés fejlődését és megerősödését.

Csak Roosevelt elnök békejavaslatának kudarcá eselén indul meg teljes erővel a nyugati háború.

(London) A Daily Express írja, hogy a hadviselő államok valószínűleg bevárják a közvetítő

Roosevelt elnök békeakciójának eredményét ettől az eredménytől teszik függővé a további harc ki-

szélesítésének módját, eszközeit és fokozását.

A békeakció kudarcá esetén elkészülhetünk egy kiméletlen háború minden szenvedésére.

AZ EGÉSZ VILÁG HÓDOLATA II. Károly király öfelsége iránt.

(Buda) A világ minden részéből érkeznek lapjelentések amelyek a külföldi hódolatát jelzik Károly király alkotmányos és bölcs uralkodásával szemben. Így a francia sajtószövetség Franasovici nagykövét előtt fejezte ki hódolatát míg

a török sajtó napról napra hangoztatja a török nemzet csodálatát.

Öfelsége, uralkodói bölcsessége fölött hasonló elismerő és hódoló nyilatkozatok érkeznek a világ minden számottevő részéből.

Fierărie Eisenhandlung
»BARZEL«
vasüzlet
Cluj, Piața M. Viteazul 13.
Vasáru - műszaki - háztartási cikkek nagy raktára.
Képviselet:
Langbein Pfankhauser
Werke Leipzig Wien
Galvano technikai cikkek
Fabrica de acid Carbonic
și Oxigen Oradea Oxigen.

Nimberger cipői
legjobbak
Cluj Piața Unirii 28

Iskolaruhák tisztítása Egyenruhák átfestése leggyorsabban az

„UNIO”

-nál készül

Cluj. Telefon 36-95. Hívjon és jövünk.

Adóbonokkal március 31-ig lehet fizetni.

Egyes pénzügyigazgatóságok kérdést intéztek a pénzügyminiszterhez, hogy elfogadhatnák-e még mindig adóbonokat a hátralékos köztartozások fejében minthogy az adóbonok hátlapján az a megjegyzés olvasható hogy azoknak értékét 1940 február 15 től kezdve készpénzben kell átutalni. Az adóbonokról szóló 1939 április 1-i törvény 23. cikkulusa szerint azok az adóbonok amelyeket az 1940 március 31-ig a törvényben megállapított feltételek mellett nem nyújtanak be az adópénztárhoz adókövetések kiegyenlítése fejében vagy amelyekkel nem jegyeznek le 1935. évi 8 százalékos belföldi konszolidációs kölcsönt, 1940 április 1-től kezdve 5 évi határidő alatt amortizálандók a pénzügyminiszterium által felkészítendő amortizációs tervszerint. Ennek folytán az adóbonokat eszentul is el kell fogadni 1940 március 31-ig a törvényes feltételek mellett adófizetés fejében azaz hogy a határidő letelte után az adóbonok sorsáról külön rendelkezések fognak intézkedni.

Szermecdivasban,
olesóságban

WEISZ

Ernő

Szucs vezeti
Cluj, Calea Reg. Ferd. 12.
(Farkas Ignácz cipőüzlet m)

Tolnai Világlapja új száma
940. A leleménye sségükről híres
magyar felfedezők száma úgy
részszereu növekedni fog a
napokban, amikor megjelenik
Tolnai világlapja szenzációs
új száma.

Félmillió ember fedezheti fel
hogy a nyomdatechnika és a
könyvkiadás remeke ez a tar-
talomban, kivitelben és olcsó-
ságban egyedülálló szám, amely
a képek százaival és betűk
szereivel az újságcsinálás csucs-
tejesítményét nyújtja.

DÉLFÜRDŐ

ModelIKARLSBAD

subaquales
Darmbad

PARK
SZANATORIUMBAN

FAKACS

Coforiet — Cukrda Ghookerg Barijn

P E T R O L

E G G E R

megszünteti a hajhullást, megállítja a korpézást

Apărarea liniștei interne

Regimul uniunii naționale și al solidarității sociale iastaurat la 27 Februarie 1938 prin intrarea în vigoare a noii constituții, a reunit în jurul lui toate conștiințele și energiile românești. Tinerii și vârstnici oameni plini de avânt și de experiență și au dat mâna pe deasupra divergențelor și alterne din ajua, pentru a contribui în bloc la ridicarea țării, la consolidarea Statului și la apărarea independenței naționale.

S'a renunțat la concurența dintre persoane și la agitațiile priemoșne s'a renunțat la demagogia ațăfătoare și la programele senore pentru a se introduce ordinea, disciplina, autoritatea, ierarhia, pentru a se afirma simțul răspunderii și al măsurii, pentru a se obține continuitatea și stabilitatea necesare oricărei guvernământ.

Pe baza noului regim constituțional, spiritul de înnoire și reformă a determinat efortul constructiv care a dat rezultate atât de bune în toate ramurile de activitate.

Toate înfăptuirile din ultimii doi ani n'ar fi fost posibile dacă nu s'ar fi muncit cu atâta râvnă, cu dragoste și spirit de sacrificiu în cea mai dură unitate de gând și de faptă.

Desigur că s'au mai găsit oameni izolați cari neavând ochi să vadă și urechi să audă s'au cantonat într'na segetarism negativ destructiv și desbinător.

Pentru aceștia — resturi stingeri ale unui sistem politic de cristă amintire — a fost necesară întocmirea unui decret — lege care cuprinde aspre sancțiuni ce urmează să fie aplicate acelorace vor răspândi publicații

clandestine.

Fără aprobarea cenzurii, nici o publicație scrisă de mână, la mașină sau culeasă la tipografie, nu va putea fi răspândită. Contravențiile vor fi suspendate din funcțiunile publice din consiliile de administrație și din conducerea oricărei întreprinderi de Stat, mixtă sau particulară.

Decretul-lege apără astfel liniștea internă împotriva defăimărilor și a minciunilor, debitate de oameni fără răspundere, fără atașament față de strădanjile națiunii de a ieși cu bine din greaua încercare a ceasului de față.

Noua lege are semnificația unei măsuri de apărare a autorității de Stat și în același timp a unității naționale după cum ea tînde să întărească puterea de rezistență a țării față de orice primejdie.

Az Erdélyi Bank a főváros vezető pénzintézeteinek sorában foglal helyet

Az Erdélyi Bank Rt. igazgatósága az intézet 45. évi rendes közgyűlését április 4-re hívta össze Bucarest-be ahol azt az intézet új palatájában tartják meg.

Az elmúlt évben nyert lebonyolítást az 1937. ben elhatározott tőkeemelés utolsó 50 millió részletének befizetése és így az intézet 200 millió lej részvényitőkéjében is kifejezésre jut az a vezető szerep amelylyet már nemcsak Erdély és Banat hanem az Ó királyság gazdaság-életében is betölt. Az új bucurestii bankpalota mintegy jelképe annak hogy az intézet az erdélyi nagybankok közül elsőnek építette ki olyan arányokban ó királysági üzletkörét, hogy számszerűségben is a bucurestii vezető nagybankok sorában foglalhat helyet.

Amint az Erdélyi Bank most megjelent 1939. évi mérlege mutatja, az intézet az elmúlt üzletévben a márciusi és szeptemberi események ellenére is nemcsak teljes mértékben megőrizte, hanem még

fokozta mobilitását és ezáltal növelte a közönségnek a bankkal szemben mindig megnyilvánult bizalmát.

A készpénzkészlet és az összes diszponibilis tőkék az 1939. évi mérleg szerint 428.149.218 lej tesznek ki ami az előző évi közel 70 millióval haladja meg. Ez a nagy mobilitás tette lehetővé, hogy ez év folyamán az intézet 100 millió lej állami hadfelszerelési kölcsönkötvényt jegyezzen.

Az intézet 1 milliárd 201 millió 250 ezer 261 lej összegű betétállománya szintén igazolja a bank vezető pozícióját a romániai pénzintézetek között és egyszersmind bizonyítja azt a bizalmat amelyet a betétesek a nemzetközi politikai feszültség ellenére is változatlanul megőriztek az intézettel szemben.

Az Erdélyi Bank a változott nemzetközi viszonyok által megkívánt nagyobb mobilitás biztosítása érdekében kihelyezési álmányát a múlt év folyamán 906 millió lejre csökkentette, hogy ily módon megfelelően a fokozott igényeknek is. Az intézet eme üzletpolitikájának helyességét igazolja a bank kitűnő mobilitása és felkészültsége, amire fentebb rámutattunk.

mentette, hogy ily módon megfelelően a fokozott igényeknek is. Az intézet eme üzletpolitikájának helyességét igazolja a bank kitűnő mobilitása és felkészültsége, amire fentebb rámutattunk.

Az intézet betétforgalma az elmúlt évben 10 milliárd 122 millió lej tett ki, összességében pedig meghaladta a 40 milliárd 247 millió lejes összeget. Mult évi bruttó nyeresége az előző évi 101.6 millió lejről 104.7 millió lejre emelkedett, amelyből levonva a terheket 221 millió lej tiszta nyereség mutatkozott. Ebből az összegből a gazdasági helyzet által megkívánt óvatos üzletpolitikának megfelelően 7.9 millió lej kérés követelések tartaléka apjához csatolták, míg a fennmaradó 14.174.246 lej tiszta nyereségből az intézet igazgatósága a közgyűlésen minden 500 lej névértékű régi részvény után 5 százalékos, vagyis 25 lej osztalék fizetését fogja javasolni. A nyereség fennmaradó részét az intézet a tartalékalapok további megerősítésére fogja fordítani.

R A D O S & Co

festéknagykereskedés,
Cluj, Calea Regele Ferdinand 11, a

A magánalkalmazot- tak fizetésemelése.

Majdnem minden kivétel nélkül minden városban a magánalkalmazottak szervezetei akciót indítottak fizetésük fel-
emelése érdekében. A magán-
alkalmazottak hivatkoznak az
általános drágulásra és külön-
sen arra, hogy egyes szakmák-
ban a régi fizetések is igen
alacsonyok voltak, amelyek még
a drágaság előtt sem biztosítot-
ták a minimális megélhetést.
Különösen fontos most a fize-
tések rendezésének kérdése, ami-

kor a kereskedelmi alkalmazot-
tak túlnyomó része még csak
nem is gondolhat arra, hogy
önállóítsa magát és így a ke-
reskedőseged ma nem tekintheti
csupán átmenetinek alkalmazta-
tását. Habár a mozgalom a
kereskedők szempontjából nem
a legkedvezőbb időben indult
meg, mégis meg vagyunk győ-
ződve, hogy a főnökök túlnyo-
mórésze igyekezni fog az al-
kalmazottak létminimumát biz-
tosítani.

Szeptember 15-re halasztot- ták el a kodexek életbe- léptetését

A Hivatalos Lap február 22-
iki száma közli a törvényren-
delet, amely szerint a 11. Carol
király polgári törvénykönyv,
polgári peres eljárás és keres-
kedelmi törvény életbeléptetés-
ét 1940 szeptember 15-re tűz-
ték ki.

Az új polgári törvénykönyv
kereskedelmi törvénykönyv és
polgári perendtartás máre us 1-
én való életbeléptése csak za-
varokra adhatott volna okot,
különben is a bírósági év köze-
pén az ilyen rendszerváltozás az

igazságszolgáltatás rendes me-
netét is megzavarta volna,

Mindezek a nehézségek még
fokozódtak a katonai behívások-
kal. Az új kodexek tehát zök-
kenés nélkül csak az igazság-
ügyi esztendő kezdetén léphet-
nek nagyobb zavar nélkül élet-
be, mint ahogy azt maguk a
törvények is eredetileg tervez-
ték. Az igazságügyi év pedig
szeptember 15-én kezdődik tehát
erre a napra tűzték ki az új
kodexek életbeléptetését.

A Szovjetunió és Weingand tábornok hadserege

A Közelkelet az angol francia
elképzelésekben jelentős szereppel
bir. Itt bogozodnak az angol világ
birodalom legfontosabb csomói. Itt
van ugyanis Anglia köz ekedésének
főúttere — Suezén és Adenén
keresztül India felé. — A Suezén ke-
resztül 3-4 ezer mérfölddel rövideb
az India és Hongkong felé vezető út.
A Versaillesi békeszerződés után An-
glia birtokba vette az Indiába veze-
tő tengeri utak, valamint a Perzsa
öböl és Indiába vezető szárazföldi
utak ellenőrzését. Anglia elfoglalta
Egyiptomot, Palesztinát, Transzor-
dániát, Irakot és Arabiát.

A volt német gyarmatbiroda-
lom megszállásával Angia biz-

tosította befolyását egész Af-
rikára.

1919-ben Anglia elfoglalta a szovjet
Kaukázust és Turkesztánt, rálépett
Törökország területére, hogy a Bosz-
póru t és a Dardanellákat uralhassa,
szerződést kötött Perzsiával, ezt az
országot angol protektorátusi terü-
té változtatva, gyökeret vert Afga-
nisztánban elfoglalta Szíriát, Palesz-
tinát, Arabiát és Mezopotámiát.

De Anglia kényszerült volt
elhagyni a Kaukázust, Törökország
a Szovjetunió segítségével szabadult
meg az angoloktól, Perzsa meg-
semmisítette a szerződést s Afga-
nisztán fegyveresen hódította vissza
függetlenségét.

THALIA SZINHAZ

műsora

Nagyszombaton este 9: Husvét.
(Strindberg világhírű színjátéka
3 részben I felv: Zöldcsütörtök
Zene Haydn: Krisztus hét szava
Maestoso Adagio II. felv Nagy
péntek Zene Haydn: Krisztus
hét szava Largo Nr. I, X. „Pater
limitte illis“ III. felv. Husvéteste
Zene Haydn, Krisztus hét szava
Nr. 5. Adagio—Rendező Kádár
Imre Főszereplők: Beness Iona
Bodó György, Farudi Márta,
Ház Joli Nagy István, Tóth

Elek a kolozsvári Román Opera
művészei Premierbérlet 31 szám)
Husvétvasárnap d. u. 3: Klotild
néni (A nagyszerű zenés vig-
játék első olcsó helyáras előad.
Husvétvasárnap d. u. 6: Husvét,
(Másodsor. Rendes bérlet 31.
Irodalmi bérlet 20 szám)
Husvétvasárnap este 9 Szülök lázadása
Husvéthétfő d. u. 3: Feleség (Első
olcsó helyáras előadás)
Husvéthétfő d u 6: Szülök lázadása
Husvéthétfő este 9: Földindulás.
Kedd fél 9: Szülök lázadása.

Jucati cu incredere la

LOTERIA DE STAT

Colectura Oficială

Sediul Central: Cluj, Str. Reg. Maria 46

A hadsereg felsze- relése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Minden-
ki jegyezzen hadfelszerelési kövénnyeket, Naponként
délelőtt 9- fél 2 óra között és délután 4-7 óra között
az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon
lehet kövénnyeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak
a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államköcsön, amely 4.5 százalék
kamatjövédelmet hoz.

Minden hazaszerező román polgár szonnal ilyen
kövénnyekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozsmegye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

Finnország hosszú lejá- ratú kölcsönit kér a Szov- jetenől elpusztult helysé- geinek újjáépítésére.

(Stocholm) A „Dagbladet“ közli
hogy Paasikivi tovább tárgya a
szovjet kormányval Moszkvában
egy hosszú lejáratú kölcsön érde-
kében. Moszkva hajlandóságot

mutat a kölcsön nyújtására azaz
kikötéssel, hogy azt csak az el-
pusztult városok és falvak újjá-
építésére fordíthatják.

- 9 -

REGAL Nagyház és Bőr

szenzációs márciusi műsora

Az urközönség már este 9 óráig a kitűnő Nátyi Rudi jazz zenéjére táncol.